
Српска теологија данас (СТД)

књ. 7: Српска теологија данас 2015: Зборник радова седмог годишњег симпозиона
Београд: Институт за теолошка истраживања ПБФ, 2016

ISSN 2217-2491

University of Belgrade
Faculty of Orthodox Theology
INSTITUTE FOR THEOLOGICAL RESEARCH

Serbian Theology Today

Editor-in-chief
Protopresbyter-Staurophor
Radomir V. Popović

Volume 7

Serbian Theology Today 2015
Proceedings of the Seven Annual Symposium
held at the Faculty of Orthodox Theology, 29. May 2015

edited by
Radomir V. Popović

Belgrade 2016

Универзитет у Београду
Православни богословски факултет
ИНСТИТУТ ЗА ТЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА

Српска теологија данас (СТД)

уредник
Протојереј-ставрофор
Радомир В. Поповић

књига 7

Српска теологија данас 2015

Зборник радова седмог годишњег симпозиона
одржаног на Православном богословском факултету 29. маја 2015.

приредио
Радомир В. Поповић

Београд 2016

Садржај

Уводно слово	7
Горан Д. Младеновић: Преовлађујући поетски ставови у песништву цара Давида	11
Марко Пајчин: Српски новозаветници XX века о Господњим празницима у Матејевом Јеванђељу	19
Ања Абрамовић: Тело у православном наративу	53
Ања Абрамовић: Подвижништво као модел алтернативног маскулинитета	67
Марија Пргомеља: Српско-византијски песнички облици у Седмици Милосава Тешаћа	77
Павле Јовић: Свети Сава као покровитељ српских школа у 19. веку	85
Александар Д. Чавка: Савремена светотајинска теорија и пракса Цркве у светлости древне светотајинске праксе хришћана	89
Милош Јелић: Допринос Карла Ранера и Ханса Урса фон Балтазара обнови есхатологије у Римокатоличкој Цркви	101
Миле Суботић: Утицај древних монашких устава на документ „Опште одредбе за оснивање и управљање светим манастирима у Грчкој Православној архиепископији Америке“	113
Вукасовић Јовица: SACROSANCTUM CONCILIUM — од идеје до реализације	125
Бојан Грујичић: Монаштво у Кијевској Русији	137
Бранко Радовановић: Архимандрит Иларион Руварац као представник критичке школе српске историографије 19. века	153
Игор Ивковић: Значај евхаристијске еклисиологије за православни катихизис	161
Данијел Стокановић: Исламски фундаментализам	173
Тијана Петковић: Православни погледи на сурогат материнство	187
Александар М. Обрадовић: Старозаветно свештенство — први део	191
Богдана Николић: Θεωρία у речнику Евагрија Понтијског	211
Ана Фотић: Утицај византијског царског орната на настанак епископских богослужбених одежди и инсигнија у средњовековној Србији	216
Александар Прашчевић: Тематски оквир хришћанско-муслиманског дијалога вођеног под окриљем Светског Савета Цркава од 1969. до 1989. године	221
Владислав Пузовић: Константинопољски патријарх Михаило Кируларије (1043–1058) и црквена криза 1054. године	228

Уводно слово

На седници Наставно-научног већа Православног богословског факултета (ПБФ) у Београду од 8. октобра 2008. прихваћен је предлог да се формира Институт за теолошка истраживања (ИТИ) као интерна научно-истраживачка јединица ПБФ. У образложењу предлога између осталог је истакнуто да ИТИ има за циљ да организовано, систематично и дугорочно развија научно-истраживачку делатност у свим областима и дисциплинама теологије и у сродним и граничним областима свих научних и уметничких знања и вештина. ИТИ би у разним својим секцијама (Библистика, Патристика, Систематска теологија, Практична теологија, Историја Цркве, Философија, Филологија, Црква и друштво, Теологија и наука, Теологија и уметност) обухватио научно-истраживачка поља свих катедри ПБФ, а истовремено би имао мултидисциплинарни и интердисциплинарни карактер. Изражена је жеља да сарадници ИТИ буду пре свега универзитетски наставници, а да је од посебног интереса ангажовање младих научника који настављају постдипломске и докторске студије.

Једна од важних иницијативних активности ИТИ била је успостављање редовног годишњег научног скупа теолога и стручњака из сродних и додирних дисциплина, наиме једног конгресног форума у ком би се по дисциплинарно устројеним секцијама излагали радови са најразличитијом тематиком, у ком би се дискутовало унутар једне и међу различитим дисциплинама, који би служио за међусобно упознавање и колегијалне контакте. *Први* такав скуп, под општим дескриптивним називом „Српска теологија данас“, одржан је 29. и 30. маја 2009. у Београду на ПБФ.

Други скуп „Српска теологија данас“ одржан је 28. и 29. маја 2010. у Београду на ПБФ. У склопу скупа одржан је и редовни осми симпозион посвећен научном пројекту „Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати“, саопштења са којег су објављена 2010. у осмој књизи истоимене периодичне публикације. Током скупа одржано је више промоција издања Института за теолошка истраживања и Православног богословског факултета.

Трећи скуп „Српска теологија данас“ одржан је 27. и 28. маја 2011. у Београду на ПБФ. У оквиру скупа одржан је редовни десети симпозион посвећен научном пројекту „Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати“, саопштења са којег су објављена 2011. у десетој књизи истоимене периодичне публикације.

Четврти скуп „Српска теологија данас“ одржан је 25. и 26. маја 2012. у Београду на ПБФ. У оквиру скупа одржан је редовни дванаести симпозион посвећен научном пројекту „Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати“, саопштења са којег су објављена 2012. у дванаестој књизи истоимене периодичне публикације.

Петти скуп „Српска теологија данас“ одржан је 14. децембра 2013. у Београду на ПБФ. У оквиру скупа одржан је редовни петнаести симпозион посвећен научном пројекту „Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати“, саопштења са којег су објављена 2014. у петнаестој књизи истоимене периодичне публикације.

Шести скуп „Српска теологија данас“ одржан је 30. маја 2014. у Београду на ПБФ. У оквиру скупа одржан је редовни шеснаести симпозион посвећен научном пројекту „Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати“, саопштења са којег су објављена 2014. у шеснаестој књизи истоимене периодичне публикације.

Седми скуп „Српска теологија данас“ одржан је 29. маја 2015. у Београду на ПБФ. У оквиру скупа одржан је редовни седамнаести симпозион посвећен научном пројекту „Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати“, саопштења са којег су објављена 2015. у седамнаестој књизи истоимене периодичне публикације.

Свим учесницима скупова „Српска теологија данас“ 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 захваљујемо се и овом приликом на научним приносима и увидима којима обогаћују нашу богословску мисао. Седми зборник радова који објављујемо, а који нажалост не доноси сва излагања нити плодну дискусију, као ни изванредну атмосферу која је (о)владала скупом, упућујемо колегијалној заједници очекујући критичке оцене и стручне сугестије за даљи рад.

Горан Д. Младеновић

Преовлађујући поетски ставови у песништву цара Давида

Марко Пајчин

Српски новозаветници XX века о Господњим празницима
у Матејевом Јеванђељу

Ања Абрамовић

Тело у православном наративу

Ања Абрамовић

Подвижништво као модел алтернативног маскулинитета

Марија Пргомеља

Српско-византијски песнички облици у Седмици
Милосава Тешића

Павле Јовић

Свети Сава као покровитељ српских школа у 19. веку

Александар Д. Чавка

Савремена светотајинска теорија и пракса Цркве
у светлости древне светотајинске праксе хришћана

Милош Јелић

Допринос Карла Ранера и Ханса Урса фон Балтазара
обнови есхатологије у Римокатоличкој Цркви

